

KÖNYVFESZTIVÁL 2016

Az idei Könyvfesztivál mellett, hogy újra a „Könyvvél” való találkozás élményét jelentette, ismét számos, tartalmas könyvtárszakmai programot kínált. Évek óta keresem fel a Magyar Könyvtárosok Egyesülete által szervezett előadásokat. Örülök, hogy ezt most is megtettem, hiszen az ott hallottak olyan információkhoz, találkozásokhoz segítettek, amelyek napi munkámhoz szorosan kötődnek.

Az első négy előadás a könyvtári minőségirányításhoz kapcsolódott. Az előadók olyan könyvtárakat képviseltek, amelyek Minősített Könyvtári címet nyertek, illetve ennek következő lépéseként közülük egy Könyvtári Minőség Díj elismerésben is részesült. Dr. Fischerné dr. Dárdai Ágnes főigazgató (Pécsi Tudományegyetem Egyetemi Könyvtár és Tudásközpont) és Liszkay Béla főigazgató (Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár) felsőoktatási könyvtárak vezetőiként a minőségirányítás területén szerzett hasonló tapasztalataikról számoltak be. Egymástól függetlenül – a munka megkezdése előtt – igenen egybecsengő mottókat választottak: „Utad értelme nem a cél, hanem a vándorlás maga” (Márai Sándor) idézték a pécsiek, a budapesti kollégák pedig az alábbi mondatot említették: „Nem a cél a fontos, hanem maga az út”. A pécsi kollégánál „tükörként” jellemezte a náluk zajló folyamatokat, a minőségirányítást egy akkreditációs munkához hasonlította, melynek eredménye az egyetemen belül hatékonyan, kiválóan működő könyvtár. Liszkay Béla vázolta, hogy a könyvtárban a minőségirányításhoz kapcsolódó munkát a 2013-as év indította, amikor nyugdíjazások, főigazgató váltás történt, új feladatok jelentek meg, s ez kiváló motivációt teremtett a szemléletváltásra. Az előadások néhány kulcsfogalma:

- könyvtári osztályonként elkészített SWOT analízisek – majd a sokból összeállított egy, a tudásközponté;

- stratégiai célok: kutatástámogatás, oktatástámogatás, tartalomszolgáltatás, szervezettefejlesztés;
- olyan feladatok vállalása, amelyek nem kifejezetten könyvtári feladatok (pl. 56-os rendezvény);
- családbarát munkahely;
- többletdokumentálás elfogadása;
- összekovácsolja a közösséget;
- tudatos tervezés;
- szervezeti kultúra fejlődése;
- a változások folyamatos nyomon követése és dokumentálása.

Az előadók üzenete: a minőségirányítást érdemes a hétköznapiak részévé tenni, melynek eredménye az elégedettebb használó.

Ugyancsak a minőségügy témában, de települési könyvtárakat képviseltek Tózsér Istvánné Géczy Andrea igazgató (Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár) és Albertus László intézményvezető (Mezőkovácsházi Városi Könyvtár). Az egri megyei könyvtár 2013-ban Minősített Könyvtár címet kapott, az idén pedig elnyerte a Könyvtári Minőségi Díjat. A könyvtárban és falain kívül évente 1000 program zajlik, amelynek koordinálása, bonyolítása nem kis feladat. Igazgatóasszony betekintést engedett abba, hogy milyen összehangolt, tervezett munka áll annak háttérben, hogy működjön a Plázakönyvtár, hogy a kollégák megjelenjenek az Érsekkertben vagy a strandon – mindenütt népszerűsítve az olvasás gyarapító, alakító lehetőségeit. Utalt a Hevestéka szolgáltató rendszerére is, s aki tájékozódni szeretne arról, hogy a települési könyvtárak milyen domináns, értékteremtő szerepet játszhatnak egy közösség életében, programjaikkal megszólítva kicsiket és nagyokat, látogasson el az alábbi honlapra: <http://www.brody.iif.hu/>.

Albertus László Mezőkovácsházáról arról számolt be, hogy esetükben személyi változások indították a minőségirányítás bevezetését, amely egyben változás- és válságmenedzsment is volt. Jelenleg 4 fő könyvtáros és 1 (más területen is

dolgozó) informatikus látja el a (könyvtári) feladatokat, amelyek hasonlóak az Egerben bemutatottakhoz, csak „kicsiben” szolgálják a kisebb számú közösséget, térséget. Az általa elmondottak azért is lehetnek hasznosak számunkra, mert azt prezentálják, hogy 4+1 fővel is érdemes és lehet a minőség kérdéseivel foglalkozni.

A délelőtti következő előadója Ramháb Mária, az Informatikai és Könyvtári Szövetség elnöke, megyei könyvtárigazgató volt, aki a Nemzeti Kulturális Alap új korszakáról beszélt. Az Alapot az 1993. évi XXIII. törvény hívta életre, melynek sem célkitűzései sem a felépítése azóta sem változtak. Bizottság – Kuratóriumok – Igazgatóság: a kezdetektől e három egység az alapja az NKA működésének, ami változott például a Bizottság tagjainak, vagy a Kuratóriumoknak száma (több szakterület összevonódott, ideiglenes Kollégiumok jöttek létre). Beszámolt azokról a forrásokról, amelyekből az NKA „táplálkozik” (2011. évi CLX törvény), ilyen többek között a költségvetési támogatás és a kulturális adó teljes összege mellett az ötöslottó szerencsejáték játékadójának 90 százaléka. Beszélt a Közgűjtemények Kollégiumáról, a Hungaricana Portálról, ahol a három terület (könyvtár, levéltár, múzeum) együttműködve ért el eredményeket,

és amelyben az egyes területek *egyeseivel*, mégis *együtt* vannak jelen. Összefoglalója rendszerezte az NKA működésére vonatkozó tényeket, ismereteket.

Végül Sörény Edina vezető tanácsos, könyvtári és fejlesztési szakreferens (Emberi Erőforrások Minisztériuma Kulturális Kapcsolatok Főosztály) *Széchenyi 2020 – kulturális fejlesztési lehetőségek* előadását hallgathattuk meg. Azokat a kulturális ágazatot érintő területfejlesztési tervekről beszélt, amelyek a 2014–2020 közötti időszakban valósulnak meg. A források a korábbi évekhez képest sokkal szűkebbek, bár érdemes odafigyelni a különböző operatív programokra (EFOP, GINOP, VEKOP stb.), amelyek egy-egy minisztérium alá kerültek. Kevés a könyvtárak számára kiírt pályázat, s azok is többnyire a települési könyvtárakat szólítják majd meg.

Természetesen jutott idő arra is, hogy felfedezzük a kiadók standjainak újdonságait, az időről időre gyarapodó, gyűjteményünket érintő szűkebb (szak)irodalmat és persze a lehetőségeink szabta határookra ügyelve gyarapítsuk, építsük könyvtárunk állományát.

Török Beáta
Sapientia Szerzetesi Hittudományi
Főiskola Könyvtára

